

Dertiende Zondag door het Jaar - 26 Juni, 2016

In maar niet van deze wereld

Inleiding

De eeuwen door, tot op vandaag, zijn wij, volgelingen van Christus, geroepen om de weg te gaan die Hij ging in zijn tijd. Om steeds weer te zoeken en te tasten naar de kern van zijn boodschap. Om te ontdekken hoe Hij omging met mensen, en om daar gestalte aan te geven in onze omgang met mensen vandaag. Christen-zijn is niet vrijblijvend. In beide lezingen wordt ons te verstaan gegeven dat wij ons niet moeten onttrekken aan zijn oproep.

Preek

Bij beide lezingen vandaag bekruipt mij het gevoel: Wat streng! Wat radicaal! Wat ongeduldig! Wanneer Elia zijn profetenmantel op de schouders van Elisa legt, duldt hij geen uitstel: kom achter die ploeg weg! Als Jezus in het evangelie zegt 'volg mij', voegt Hij eraan toe: Onmiddellijk! Je vader eerst begraven en afscheid nemen thuis zit, daar heb ik geen boodschap aan. Alles achter je laten, en niet achterom kijken! Hoe moet ik dat verstaan?

Hij koos Jeruzalem als reisdoel, zegt het Evangelie. Zou het hier om de locatie gaan? Ik denk het niet. Jeruzalem staat hier voor: Stad van God, zijn koninkrijk, waar alle mensen - zonder uitzondering en zonder onderscheid - gelukkig mogen zijn, broeders en zusters zijn. Waar niet de een meer of minder is dan de ander; waar strepen en sterren en epauletten niet tellen; waar je waardevol bent als de mens die je bent: ziek of gezond, jong of oud, man of vrouw, blank of zwart, hoog begaafd of minder, hetero of homo, autochtoon of allochtoon, christen of moslim. Ja, dát Jeruzalem is zijn doel. Stad van vrede, dáár gaat Hij voor.

Maar dat Jeruzalem heeft ook een keerzijde; die stad van vrede en gerechtigheid als doel kiezen en je daarvoor inzetten betekent ook: daarvoor lijden op de koop toe nemen, tegenwerking incalculeren. Jezus weet dat en Hij doet alle moeite om dát zijn leerlingen duidelijk te maken. Tot driemaal toe voorspelt Hij hun: dat doel nastreven kost lijden, mogelijk zelfs je leven. Dat is óók Jeruzalem.

Driemaal klinkt in het evangelie vandaag zijn oproep: volg mij. Als je geraakt bent door wat Hem voor ogen staat, dan verandert je leven en kan niets en niemand je stoppen. Dan wordt ook jouw houding ten opzichte van mensen zoals die van Jezus. Dan wordt ook jouw leven bepaald door maatstaven zoals die van Jezus. Ja, Jezus klinkt - en is - anders. Hoewel hij in deze wereld leeft, is Hij geworteld in een andere wereld. De wereld van competitie, ellebogenwerk en macht uitoefenen, is Hem vreemd; dáár verzet Hij zich tegen. De wereld van eerbied voor het kleine

en kwetsbare, van solidariteit met de slachtoffers van dat ellebogenwerk, dáár gaat Hij voor, daarin is Hij ondubbelzinnig en consequent, koste wat kost.

Het is die weg die Jezus gaat en Hij doet een oproep aan ons om ook die weg van Hem te gaan, vandaag. Wat betekent dat voor ons? Betekent dat letterlijk: alles achterlaten, je huis en haard opgeven, je werk opgeven, achter je ploeg weggelaten, niet omkijken, niet eerst je vader begraven, niet eerst afscheid nemen? Betekent het dát? Ik geloof het niet. Wat dan wel? Ik denk veeleer aan dit: Gewoon blijven wonen op de plek waar je woont, blijven doen wat je altijd doet, blijven omgaan met de mensen met wie je altijd omging, maar daarin mijn vroegere prioriteiten verleggen, daarin vroegere gewoontes en wat ik vroeger zo belangrijk vond achter me laten, daarin me de houding van Jezus eigen maken en gestalte geven. Daarin de medemens uitdrukkelijk als mens zien, niet als minder - als lastig, als probleem - wegzetten.

Als we dat doen, denk ik, dat wij samen op weg zijn naar die andere wereld, bouwen aan deze wereld omgekeerd. Als we dat doen, bouwen wij samen aan een wereld waar je waardevol bent als mens die je bent, waar iedereen een plek mag hebben, gezond en ziek, jong en oud, man en vrouw, blank en zwart, rijk en arm, hetero en homo. Het betekent dat wij ons niet laten gezeggen door uitspraken als 'onze economie moet groeien', maar dat wij vechten voor een leefbaar plekje voor iedereen in dat grote economische huis, waarin wij wonen, onze stad, ons land, onze wereld. Het betekent dat wij niet graaien ten koste van anderen, maar durven uitkomen voor 'genoeg is genoeg'. Het betekent dat wij in de toekomst kijken naar de wereld voor onze kinderen en kleinkinderen, dat wij daarom verzet durven aantekenen tegen nog meer kilometers asfalt erbij. Het betekent dat wij - als wij weten dat onze straatverlichting in Parkstad uit vervuilende energie komt - ons durven uitspreken voor schone groene energie in onze stad. Het betekent dat wij arme mensen elders in de zuidelijke wereld, in Afrika of Bangladesh, in het oog houden en in ons hart, en daarom kritisch zijn in ons koopgedrag, kijken uit welk land de groente en fruit en bloemen en kleding komen, ons afvragend hoe deze geproduceerd of geteeld zijn. Het betekent, dat wij niet klakkeloos meegaan met het huidige vluchtelingenbeleid, en meeroepen in koor 'ons land wordt te vol' en 'ze zijn uit op onze voorzieningen', maar dat wij een ander geluid durven laten horen, en anders durven handelen, desnoods burgerlijk ongehoorzaam durven zijn (ik denk hier aan de burgemeester van Weert). Het betekent dat wij ons kwaad maken over reclame zoals 'dit moet u beslist nemen, u bent het waard, u verdient het, u hebt er recht op', en ons niet laten inpakken door die leugens.

Wie Gods bedoelingen doorheeft, laat zijn hart spreken - zoals Jezus dat deed - en komt niet met excuses. Wie Gods bedoelingen doorheeft, zoals Jezus, gaat ervoor, ook al vraagt het offers. Hij/zij laat de wegen van deze wereld achter zich en gaat voor die nieuwe wereld, Gods koninkrijk, en kiest voortaan - in al

zijn/haar doen en laten - voor mensen. Dat is wat Jezus vraagt: Onverdeeld en onvoorwaardelijk zijn zaak toegewijd zijn, mensen toegewijd zijn. Maar zo'n houding zal ook ons niet altijd in dank worden afgenomen; ook wij zullen tegengas krijgen, wanneer wij kiezen voor die nieuwe wereld.

Laten wij als gemeenschap samenscholen en elkaar daarin steunen.

.